

UČENJE OB PRIMERIH DOBRIH IN SLABIH PRAKS

Povzeto iz fokusnih razprav županov 2014-2015 v projektu

IZOBRAŽEVANJE ODRASLIH V MOJI OBČINI

ANDRAGOŠKO DRUŠTVO SLOVENIJE
Andragoško društvo Slovenije - ADS
Slovenian Adult Education Association - SAEA

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

V fokusnih razpravah so župani predstavljali tudi primere **dobrih (zapisane pokončno)** in *slabih (zapisane poševno)* praks.

Vabimo oblikovalce nacionalnih politik, strokovnjake, izobraževalce, da jih uporabijo kot eno od možnosti za izboljšanje kakovosti lastnega dela in za uvajanje sistemskih sprememb.

Zavedamo se, da je primerov dobrih praks še veliko več, vzemimo to kot začetek portala, na katerem bi v bodoče objavljali primere teh praks.

Primeri dobrih in *slabih* praks v izobraževanju odraslih za

- razvijanje socialnega in kulturnega kapitala,
- zviševanja izobrazbene ravni in
- povečevanja zaposlitvenih možnosti ter
- prevzemanju odgovornosti države, delodajalcev in lokalnih skupnosti:

1. Računalniško opismenjevanju upokojencev v projektu SIMBIOZE. Najprej je potekalo v sodelovanju z osnovno šolo. V nadaljevanje se je vključil vzgojni zavod Frana Milčinskega. Otroci iz zavoda zdaj poučujejo starejše v nadaljevalnih tečajih računalništva. Otroci iz skupine, ki je še bolj ranljiva ali pa se še težje vključuje v okolje, danes poučujejo starejše računalništvo. To je izredna dodana vrednost. Tisto, kar bi se po logiki stvari ali pa po stereotipih moralo izključevati, se kar na enkrat povezuje. In to je zame kot župana občine nekaj najlepšega kar se lahko zgodi. (Medvode)

2. Občina neposredno podpira svetovalno dejavnost za odrasle z obveščanjem ljudi na svojih spletnih straneh o urniku svetovalnih storitev, ki jih izvaja svetovalno središče za izobraževanje odraslih iz regijskega središča. Svetovalna dejavnost poteka enkrat mesečno v občinskih prostorih. (Beltinci)

3. *Zagotavljanje dostopnosti do formalnega izobraževanja: v občinah, kjer izobraževalne ponudbe ni, ljudje povsem stihijsko gravitirajo v različna urbana središča v sosednjih občinah, kjer ponudba obstaja. Čeprav bi želeli župani spodbujati tudi formalno izobraževanje svojih, zlasti starejših občanov, za to nimajo pravega institucionalnega sogovornika (Medvode, Beltinci); sam obstoj in delovanje srednje šole v lokalnem okolju pa tudi ne pomeni, da je dejavnost IO s tem pokrita, če šola ne razvija tudi izobraževalne ponudbe za odrasle. (Tolmin)*

4. *Obstoječi sistem regionalnih študentskih shem nagrajuje študenta za napredovanje v višji letnik in dokončanje študija, čeprav je to njegova dolžnost. Poleg tega pa s tem dajemo mladim napačne signale, da šteje samo materialno nagrajevanje, ne pa da je lahko veliko večja nagrada zadovoljstvo v sodelovanju, uresničevanju idej v lokalnem okolju, moralno priznanje in pohvala za prispevek v skupnosti in ustvarjanju novega. Kako ljudem dopovedati, da ni vse materialno, prekiniti neskončno hlastanje po več in več? (Medvode, Beltinci)*

5. *Vključevanje brezposelnih v usposabljanje je lahko tudi povsem neustrezno z vidika zmožnosti brezposelnega. Po končanem usposabljanju sicer dobijo ponovno zaposlitev v enaki ali drugi panogi, kmalu pa se začarani krog ponovi – izguba službe, virov za preživetje. Tudi poučevanje ljudi o tem, kako naj se novemu delodajalcu predstavijo, kako naj novemu delodajalcu napišejo prošnjo, je vprašljivo v primerih, ko se ve, da delodajalcev ni. Za tovrstno učenje je bilo namenjenega kar nekaj denarja, ki bi ga bilo mogoče porabiti za drugačen pristop in bi bilo za ljudi tudi drugače. Za ljudi, ki ostanejo na cesti, je zelo boleče tudi govorjenje o zdravem jedru podjetja, saj to pomeni, da so na cesti ostali 'bolni' delavci. In ob vsakokratnem 'novem ohranjanju zdravih jeder', se ponovno pojavijo novi 'bolni' delavci, kot tumor v zdravem jedru. (Beltinci, Medvode)*

6. Občina Medvode za delovanje vseh društev namenja 900.000 € letno zaradi njihovega prispevka k neformalnemu izobraževanju odraslih v najširšem pomenu: s svojo dejavnostjo razvijajo socialni in kulturni kapital ljudi in sooblikujejo lokalno pripadnost in identiteto. Želijo pa v občino pripeljati tudi dejavnost LU in zagotoviti dostop do formalnega izobraževanja v svojem lokalnem okolju.

7. Posoški razvojni center (PRC) pokriva tri občine (Bovec, Kobarid in Tolmin). V javnoveljavnem programu UŽU – Izzivi podeželja je obravnaval zgodovinsko tematiko 300. obletnice tolminskega punta.
- V sodelovanju s Tolminskim muzejem so raziskovali oblačilno kulturo, udeleženke izobraževalnega programa so sešile 12 primerkov ženskih oblačil iz tistega časa. Izobraževalno dejavnost so nadaljevale z novimi udeleženkami v študijskem krožku Med zgodovino in sodobnostjo, rezultate dela pa so in bodo širile tudi v prihodnje v lokalnem okolju. Študijski krožek je dobil Priznanje ACS za promocijo in učenja in znanja odraslih za leto 2013, sodeloval pa je tudi pri snemanju filma po noveli Ivana Preglja o Matkovi Tini (<https://www.youtube.com/watch?v=HvDvaMehSMk>), predstavitveni videospot študijskega krožka ob prejemu priznanja (<https://www.youtube.com/watch?v=DMCFS-tPq5g>), sodelovanje pri snemanju filma Stkane zgodbe, kjer sta poleg opisanega primera predstavljeni še dve drugi dobri praksi Posoškega razvojnega centra (<https://www.youtube.com/watch?v=kvRSmLI-IOI>). (Tolmin)

8. Občina Odranci že 18 let podpira visokošolsko izobraževanje, vsakega, ki gre študirat na višjo ali pa visoko šolo, še dodatno štipendira oz. nagrajuje za opravljeni izpit in za diplomo. Trenutno ima 130 študentov. Višina nagrade ni odvisna od socialnega statusa, saj bi to zahtevalo dodatna administrativna opravila, ampak od stroškov, ki jih imajo študentje s prevozom in bivanjem. Največ dobijo tisti, ki študirajo v Kopru, najmanj tisti v Mariboru. Občina s tem dosega visok odstotek mladih, ki nadaljujejo izobraževanje na terciarni ravni, saj starši, zaradi slabega ekonomskega položaja, ne bi mogli financirati študija svojih otrok. Niti polovica študentov se kasneje ne vrne v občino, ker zanje preprosto ni delovnih mest. To je prispevek občine k zviševanju izobraženosti, k bogatitvi socialnega in kulturnega kapitala posameznikov in širše (ne le lokalne) skupnosti.

9. Občina Beltinci štipendira za deficitarne poklice že več kot 8 let. Študente nagrajuje za opravljeni letnik in za diplomu, študentje sodelujejo pri občinskih projektih, za svoje doktorante pripravijo slavnostne sprejeme in jim omogočijo predstavljanje raziskovalnega dela ob različnih priložnostih.«

10. Posebnosti dela z Romi zahtevajo dolgoročno in stabilno delovanje. Nič ne pomaga, če v občini izvajajo uspešne programe 4 ali 8 let, potem pa jih morajo prekiniti, ker na nacionalni ravni ni javnih razpisov. Prav tako ni dobro, da sodelavci, ki jih Romi sprejmejo in so uspešni v javnih delih, po enem letu zaradi zakonske ureditve ne smejo več delati preko javnih del. Romi težko sprejmejo nekoga za svojega, ampak ko ga sprejmejo, je treba to negovati naprej. (Črnomelj)

11. Brezposelni niso motivirani za udeležbo v izobraževanju, niti za prekvalifikacije. Občina nima mehanizmov, da bi jih motivirala, poleg tega pa je sistem socialnih pomoči urejen tako, da ni mogoče uveljavljati pravične porazdelitve glede na dejanske potrebe prejemnikov teh pomoči, niti ne spodbujajo brezposelnih, da bi več vlagali v reševanje svojih problemov oz. se jim to dejansko ekonomsko niti ne splača (Tržič).

12. Spodbujanje ranljivih skupin za vključevanje v izobraževanje: Romi so dobili plačano samo za prisotnost v izobraževalnem programu. To je neodgovorno iz dveh vidikov – z vidika enakosti, enako bi moralo veljati tudi za vse druge ranljive skupine, in z vidika namena spodbude. Denarno nagrado bi lahko dali kvečjemu za uspešno opravljen izpit ali dokončanje programa, nikakor pa ne zgolj za prisotnost pri uri. (Črnomelj)

13. Ko je šla Mura v stečaj, je 5.500 žensk ostalo brez službe. Njihovo izobraževanje je bilo takšno, da je območje naenkrat dobilo 500–700 frizerk, pa 200 računovodkinj, ki so si odprle s.p., ampak brez kvalitete. V tem delu občina nima možnosti, da bi kaj naredila. (Odranci)

14. Dobro sodelovanje srednje šole, Zavoda za zaposlovanje in podjetja Akrapovič pri prekvalifikacijah brezposelnih iz Danfossa in Sekopa za varilce. (Črnomelj)

15. V Prekmurju nimajo izobraževalne infrastrukture na terciarni ravni, glede na razvojne usmeritve bi potrebovali možnosti študija na tehničnih smereh, ali pa vsaj večjo vlogo regionalnega središča Murske Sobotice pri zagotavljanju krajevnega dostopa do visokošolskih študijev tehničnih smeri. (Odranci)

16. *Zakonsko predpisane pravice: nekatere od teh pravic so nerazumne/nepotrebne, kot npr. avtobusni prevoz šoloobveznih otrok (da je treba vsakega otroka »pripeljat do vrat«, tako delamo iz otrok invalide); nekatere pravice pa so takšne narave, da bi jih lahko veliko bolj učinkovito določale in uresničevale občine same (pravice ranljivih ciljnih skupin) in tudi preprečile zlorabe.*

Za večje lokalne pristojnosti na teh področjih in za uveljavljanje lokalnih specifik se trudijo župani vse od ustanovitve občin. Zdaj občinam ne ostaja skoraj nič manevrskega prostora za dejavnosti, ki jih prepoznajo kot pomembne – kar IO vsekakor je – pa nimajo zakonske podlage (Črnomelj, Odranci, Nova Gorica).

17. V Črnomlju je specialist za delo z Romi župnik. Zanje organizira tudi izobraževanje in sodeluje pri tem z drugimi ustanovami. Romi mu zaupajo, kljub temu, da je do njihovega ravnanja tudi kritičen.

18. *Delovne organizacije so pred 20 leti veliko več vlagale v poklicno izobraževanje in usposabljanje svojih zaposlenih v skladu s svojimi razvojnimi načrti. Danes pa pogosto ne izkazujejo niti izobraževalnih potreb, ampak preprosto razpišejo, koliko in katere profile potrebujejo, odgovornost za njihovo znanje in usposobljenost pa prevalijo na državo. Prav tako ne skrbijo načrtno za zaposlene ob tehnoloških in ekonomskih spremembah. Preprosto jih proglasijo za tehnološki višek in jih po 20 letih odpustijo, namesto da bi pravočasno poskrbele za njihovo prekvalifikacijo. (Jesenice)*

19. Ugotavljanje in zadovoljevanje izobraževalnih potreb v podjetju s področja sanacij energetsko zahtevnih objektov, ki je prepoznalo dolgoročne razvojne usmeritve in pravočasno usposobilo ekipo. Le ta je tri leta izredno dobro poslovala, izpeljala ogromno projektov v širšem lokalnem okolju in si pridobila dobre reference za bodoče delo.
(Šentrupert)

20. Madžarska izobraževalna politika: Vlada je jasno povedala, da država ne rabi letno dvesto tisoč študentov, ampak samo sedemdeset tisoč, ki se bodo dejansko zaposlili, potrebuje pa več in boljše poklicno izobraževanje. Vlada skuša vpeljati nemški model dualnega izobraževanja, kjer so zelo dobri in pomembni partnerji delodajalci, ki mlade strokovno usposablajo in tiste, ki so dobri, tudi zaposlijo.
(Lendava)

21. Zdaj v občini razvijamo zgodbo o lesu, o lesno pridelovalnem centru. Kot največji problem se kaže to, da nimamo kadrov, stari mojstri so upokojeni, mladi se niso šolali, ker je bilo lesarstvo deseto-razredna panoga, ki nikogar ne zanima. V tej zgodbi je tudi primer dobre prakse: načrti, da bo treba srednjo generacijo poslati na izobraževanje v tujino, če bomo dejansko hoteli uresničiti razvoj lesnopredelovalne industrije in zadostiti povpraševanju po lesenih hišah. Ta razvoj je prioriteta tudi na državni ravni. (Šentrupert)

22. Pri sprejemanju in uvajanju zakonov o poklicnem izobraževanju in nacionalnih poklicnih kvalifikacijah zakonodajalci niso informirali delodajalcev, niso vključili spodbud za delodajalce pri uvajanju vajeništva in pri uvajanju NPK.

Ministrstvo razvija nov model vajeništva in to po isti poti kot v preteklosti, s pripravo hiti, po zgledu Nemčije, in če ne bodo vključili stimulacij za delodajalce, se lahko izkušnja z vajeniškim sistemom iz preteklosti ponovi. Tudi NPK niso zaživele, podjetja iščejo kadre s končano šolsko izobrazbo in ne z NPK (npr. ekonomski tehnik). (MOL)

23. LU Radovljica izvaja program PUM že petnajst let. Ves čas je potrebno nekaj izumljati, da lahko črpajo evropska sredstva, namesto, da bi resorno ministrstvo program že zdavnaj umestilo v sistem. Pri vsaki izvedbi PUM-a je narejena evalvacija, nihče ni bil toliko evalviran, nobeden vrtec, noben program v srednji šoli. In zmeraj so evalvacije vrhunske, polovica mladih se vrne v šolo (kar je temeljni cilj PUM-a,) četrtnina pa se zaposli in mnogi med njimi istočasno nadaljuje tudi šolanje. Program je dober in LU Radovljico kot izvajalca odlikuje kakovost. Mentorji so zaposleni petnajst let, ni mogoče več razmišljati o projektni zaposlitvi. Kot izvajalec PUM-a je LU v javnem sistemu, kot vsaka šola, samo da LU ni financirana kot del javnega sistema. To je velik problem. (Radovljica)

24. LU so v sistemu vzgoje in izobraževanja edini javni zavodi, katerih dejavnost (z izjemo OŠ izobraževanja odraslih kot ustavne kategorije) nima zagotovljenih stabilnih sistemskih virov. Sredstva za svojo dejavnost pridobivajo na javnih razpisih, praviloma le na področju izobraževanja, kjer pa merila omogočajo izbiro izključno po kriteriju cene, na glede na kakovost ali vpetost prijavitelja v lokalno okolje. Če na državni ravni ne bo pravočasno uzakonjenja javna mreža LU, je lahko posledica to, da bo ostalo področje IO brez specializirane mreže izvajalcev in bo prepuščeno zasebnim interesom, ki se razlikujejo od javnega interesa, določenega v ReNPIO 2013–2020. (Krško, Radovljica)

25. Sistem srednješolskega in visokošolskega izobraževanja je omogočil širjenje institucionalnih in programskih zmogljivosti in je predimenzioniran, ker nimamo dovolj kakovostnih kadrov. Poleg tega imamo tudi viške visoko izobraženih, ki so nezaposljivi, ker za diplomante ni delovnih mest. (Tržič)

26. Uveljavljena je miselnost, da je visokošolska izobrazba tista, ki daje posamezniku in družini družbeni ugled, in da diploma omogoča zaposlitev. To miselnost omogočata izobraževalna politika in politika trga dela. Velja tudi miselnost, da sta poklicna izobrazba in usposobljenost manjvredni. Dejansko pa trg dela potrebuje predvsem človeka, ki zna delati, in ne človeka z diplomo, ki jo zahteva sistemizacija. Diplomanti nimajo dovolj znanja za opravljanje svojega poklica, niti niso pripravljeni na to, da bi se usposobili za delo, po katerem je na trgu dela povpraševanje. (Tržič, Novo mesto)

27. Pri nas znanje ni več vrednota, tako kot je bilo nekoč (velik ugled mojstrov), ampak je vrednota to, da imaš dokazilo na čim višji ravni zahtevnosti v izobraževalnem sistemu. Izobraževanje na srednješolski ravni v strokovnih in poklicnih šolah je vedno manj namenjeno dobri pripravi na poklicno delo, ampak bolj pripravam na visokošolski študij, ne glede na sposobnosti mladih. (Novo mesto)

Primeri dobrih praks izvajalcev izobraževalnih programov za odrasle

28. Župani so kot primere dobrih praks izpostavili LU:

- Jesenice,
- Ajdovščina,
- Radovljica,
- Tržič,
- Novo mesto,
- Trbovlje in
- Črnomelj.

29. Sodelovanje med LU (Tržič, Radovljica, Cene Štupar) v programu spodbujanja podjetništva z družbenim učinkom »Ferfl«.

Pobudnik programa je bil Cene Štupar, Ljubljana z Zavodom za razvoj socialnega podjetništva, Uspešen podjetnik. Udeleženci so pridobili mnogo uporabnega podjetniškega znanja, stalno podporo mentorja in osnovno infrastrukturo za začetek posla (več na <http://www.ferfl.si/kraj/gorenjska>).

30. Manj izobraženi Romi (nedokončana osnovna šola) postavljajo občino Novo mesto v poseben položaj. Romi se prenehajo izobraževati v povprečju med 4. in 5. razredom OŠ, to je tudi obdobje, ko že začnejo skupno živeti in rojevajo pri 13., 14. letih. V občini je več kot tisoč Romov, v enem samem naselju 800. V občini se zavedajo, da je problematika Romov najbolj rešljiva z izobraževanjem in zato podpirajo Razvojni izobraževalni center, ki je na področju izobraževanja Romov zelo uspešen.

31. Društvo upokojencev ima 1.600 članov. Na županovo pobudo pripravijo program, s tem na nek način opravijo vlogo »odbora za IO« pri občinskem svetu, in konkretne predloge za izobraževanje. Občina zagotovi denar za izvajalce teh programov (šola, LU Tržič). Tako občina dejansko financira izobraževanje, ki ga določijo člani društva od spodaj navzgor. Člani so ljudje, ki imajo to državo radi, ni jim vseeno za otroke, še manj za vnuke in od njih se lahko še veliko pričakuje. (Tržič)

32.MO Novo mesto zelo podpira neformalno izobraževanje v različnih društvih, predvsem društvu upokojencev zato, da pripravi ljudi na mehek način do tega, da razmišljajo, berejo, da ostanejo aktivni.

33. Občina nima javnega izobraževalnega zavoda, osnovnošolsko izobraževanje odraslih izvaja Ljudska univerza Koper. Na področju neformalnega izobraževanja pa je v občini osrednje društvo FAROS, univerza za tretje življenjsko obdobje, ki deluje kot društvo v javnem interesu. Izvaja preko 50 izobraževalnih programov za mlade in starejše; v izobraževanje pritegne preko 300 ljudi. Za občino je društvo ključnega pomena, zato poskuša urediti nedorečeni sistem njegovega financiranja. (Piran)

34. Društva opravljajo temeljno poslanstvo izobraževanja odraslih na različnih področjih. Zato jih občina sistematično podpira in za njihovo delovanje namenja 3 % proračuna. Vodilno vlogo na področju IO opravlja društvo upokojencev s programi, ki aktivirajo starejše za socialno vključevanje in razvijanje osebnih potencialov. (Radeče)

35. Vinogradniško društvo je skozi desetletje sistematično izobraževalo svoje člane. Danes se držijo vseh pravil, ki so se jih naučili in se še vedno vsako leto izobražujejo. Dosegajo vrhunske rezultate in bistveno več iztržijo. Tudi delovanje društva podeželskih žena je primer dobre prakse. (Šentrupert)

36. Javni zavod KTRC (Kulturno turistični rekreacijski center) je nosilec razvoja IO v Radečah. Izobraževanje je sestavina vseh njegovih dejavnosti (turističnih in kulturnih), direktorica je dobitnica priznanja ACS za promocijo učenja in izobraževanja odraslih 2013. (Radeče)

37. Le z večletnimi programi IO je mogoče spodbujati izobraževalno ponudbo na prioritetnih področjih. Pri nas sta to turizem in kmetijstvo – sadjarstvo. Meseč nazaj smo odprli sadjarski učni center na Brjah, kjer imajo kmetje na voljo stroje, da delajo, kar želijo. Tudi LU začenja tam izvajati določene programe, da bodo ljudje začeli čim bolje izkoriščati to infrastrukturo. (Ajdovščina)

Primeri dobrih praks – organiziranost za IO

38. Občina Beltinci ima, poleg odbora za negospodarstvo in javne službe družbenih dejavnosti, tudi odbor medgeneracijskega sodelovanja in vseživljenjskega učenja. Enako kot vse ostale odbore ga imenuje občinski svet. Čeprav so člani odbora predstavniki strank, velja, da so v njem strokovnjaki, ki dobro poznajo področje IO.

39. V septembru letos bo župan kot svoje posvetovalno telo imenoval svet za vzgojo in izobraževanje, v katerem bodo vsa področja izobraževanja, osnovnošolsko, srednješolsko, univerzitetno in vsi, ki se ukvarjajo s programi neformalnega izobraževanja odraslih.

S tem imenovanjem želi doseči, da se bodo izvajalci srečevali, prevzemali določene naloge in tudi postavljali smernice razvoja. (Ajdovščina)

40. Odbor je organiziran pri LU, vanj so vključeni vsi, ki se ukvarjajo z IO, tudi predstavnik občine. V odboru se dogovarjamo, kakšen bo LPIO.

Povezovanje in sodelovanje pa poteka tudi pri oblikovanju občinskega proračuna: vedno so k pripravi povabljene vse organizacije, in to že avgusta, če proračun sprejemamo novembra.
(Jesenice)

Primeri dobrih praks – letni program izobraževanja odraslih

41. Mestna občina Ptuj že več let sprejema LPIO mestne občine Ptuj kot instrument za financiranje dejavnosti LU in je edina, ki ga javno objavlja na svoji spletni strani.

42. Izvajanje Strategije razvoja vzgoje in izobraževanja v Mestni občini Ljubljana za obdobje 2009–2019 poteka z letnim programom Mestne občine Ljubljana, ki ga izvaja LU Cene Štupar v sodelovanju z Univerzo za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani.

43. V MO Nova Gorica je občinski svet že sprejel odločitev o oblikovanju medobčinskega letnega programa IO za vseh 6 občin, soustanoviteljic LUNG. Dogovorili so se, da bi šlo enako besedilo LPIO na vse občinske svete. Proces oblikovanja še vedno poteka.

**Primeri dobrih praks umeščanja
izobraževanja odraslih v strateške dokumente
občine/regije**

44. MOL je sprejela Strategijo razvoja vzgoje in izobraževanja v MOL za obdobje 2009–2019, ki vključuje v strateške razvojne cilje tudi izobraževanje odraslih kot dejavnost, ki zagotavlja posameznikom »široko paleto možnosti, da svoje znanje in spretnosti kontinuirano razvijajo in nadgrajujejo«.

Izobraževanje odraslih opredeljuje kot »komplementarni del sistema izobraževanja otrok in mladine ter omogoča realizacijo pravice do izobraževanja kot temeljne človekove pravice. Ta pravica predpostavlja obstoj in možnosti za vključevanje v organizirano učenje vse življenje, zagotavljanje le-te pa je naloga tako države kot lokalne skupnosti« (Strategija: str. 8–9). V posebnem poglavju Strategija določa cilje, ukrepe in rešitve na področju izobraževanja odraslih.

Več na: <http://www.ljubljana.si/si/zivljenje-v-ljubljani/v-srediscu/274/detail.html>.

45. MO Ptuj pripravlja Strategijo razvoja mestne občine. V priprave je vključena tudi LU. Področje IO in dolgoročni cilji razvoja IO bodo vključeni v Strategijo.

46.MO Novo mesto pripravlja novo vizijo razvoja občine. Kot dolgoročni cilj želijo zapisati izobraževanje odraslih, ker to omogoča, da se vsako leto zagotovi proračunska postavka.

47. Občina Trbovlje je umestila izobraževanje odraslih v Strategijo občine Trbovlje 2014–2022 in v osnutek RRP Zasavja.